

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

צאם רבין'ס

מעשיות

דעם רבינ'ס משלים

דָּרָךְ הַדְּשָׁה

בלאטעס, און איה בין ארויף אויפן גלייכן וועג" -
"רבנו, היינו צריכים לנסוע בדָּרָךְ
הַיְשָׁרָה דָּרָךְ הַטֵּיט וְהַרְפֵּשׁ, וְנִסְעֵנוּ סָבִיב
סָבִיב, וְדַלְגְתִּי מִנְסֵעַ בְּדָרָךְ הַטֵּיט
וְהַרְפֵּשׁ, וְעַלִּיתִי בַחֲזָרָה לְדָרָךְ הַיְשָׁרָה!"

ותכף נענה רבנו ואמר בזה הלשון:
"תעניתים וסגופים איז אן אלטער טראקט צו השם
יתברך; אבער מען קומט אלץ ארויף אויף דעם אלטן און
גלייכן וועג" - "תעניות וסגופים היא הדָּרָךְ
הַכְּבוֹשָׁה וְהַיְשָׁנָה אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
הַתְּבוּדוֹת וְתַפְלָה הִיא הַדְּרָךְ הַחֲדָשָׁה
אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ; אוּלַם בְּסוּפוֹ שֶׁל דָּבָר
חוֹזְרִים וְשָׁבִים אֶל הַדְּרָךְ הַיְשָׁנָה
וְהַיְשָׁרָה!"

כְּשֶׁנִּסְעוּ רַבְּנֵנוּ לְשִׂמְחַת נְשׂוּאָיָהּ שֶׁל אַחַת
מִבְּנוֹתָיו לִוּוֹ אוֹתוֹ הַרְבֵּה חֲסִידִים בְּכַמָּה
וּכְמָה עֲגָלוֹת ('פִּירְל'אָךְ פִּירְל'אָךְ זַעֲנֵעֵן
גַּעְפָּאָרן דָּאָרט מִיט'ן רַבִּין'), וְהָיָה זֶה
בְּזִמְנֵן הַגְּשָׁמִים שֶׁל חֹדֶשׁ מְרַחֲשׁוֹן אֲשֶׁר
הוּא זִמְנֵן הַסֶּתֶוּ הַנִּקְרָא בְּלִשׁוֹנֵם 'אוֹסִין',
וְהַדְּרָכִים מְלֵאִים אֶז טֵיט וְרַפֵּשׁ
מִהַגְּשָׁמִים, וּמַחֲמַת כֵּן עָקַם וְסָבַב בַּעַל
הָעֲגָלָה אֶת הַדְּרָךְ סָבִיב סָבִיב בְּדָרָךְ
אַרְכָּה יוֹתֵר, וּבְרַב מִמְּחִיּוֹתוֹ חִזַּר שׁוּב
לְדָרָךְ הַמְּלֹךְ הַרְאוּיָהּ אֲשֶׁר אֵין בָּהּ טֵיט
וְרַפֵּשׁ. אַחַר כֵּן הִתְפָּאָר בְּזֶה בַּעַל הָעֲגָלָה
לְפָנֵי רַבְּנֵנוּ, בְּאָמְרוֹ: "זַעֲהֶסְט'זֶשׁע רַבִּי, מִיר הָאָבִן
גַּעֲדָאָרְפֵט פֶּאָרן גְּלִיָּה דוֹרָה דִּי בְּלִאֲטֵעֵס, זַעֲנֵעֵן מִיר
גַּעְפָּאָרן אַרוֹם און אַרוֹם, און אִיךָ הָאָב אוֹיִסְגַּעֲמִיטוֹן דִּי

(שיש"ק ח"ג צה)

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה י"ב - מבעל תפלה (ז)

וכיוצא בסברות כאלו. (של מבוכה ושטות. וכן כל הכתות המבארים למטה, כלם היו להם סברות הרבה לדעתם הנבוכה והסכלה. וקצתם מבארים למטה, אך רבנו ז"ל לא רצה לבאר כל הסברות הנבוכות שיש באלו הדעות, כי יש בזה סברות נבוכות כל-כף, עד שאפשר חס ושלום לטעות באמת באלו הסברות של שקר, רחמנא לצלן).

עד שנסכם אצלם, שעקר התכלית הוא כבוד. על-כן צריכין לבקש איש מכבד, וגם שיהיה רודף אחר הכבוד, הינו שיהיה רודף אחר הכבוד וישיג את הכבוד (שזהו איש מכבד, שיש לו כבוד), כי מאחר שהוא איש מכבד, שיש לו כבוד, והוא רודף אחר כבוד, ומסיע את הטבע שהיא רוצה בכבוד כנ"ל, נמצא שזה האיש משתדל אחר התכלית ומשיגו, כי התכלית הוא כבוד (כל זה הינה דעתם הסכלה והנבוכה), כנ"ל, על-כן זה האיש ראוי להיות מלך.

והלכו לבקש איש כזה, והלכו ומצאו שהיו נושאים את 'בעטליר' זקן אחד, והלכו אחריו לערף חמשה מאות אנשים, כלם 'ציגינירס', וגם הוא היה 'ציגיניר'. והבעטליר הזה היה עור ועקם ואלם, והאנשים הנ"ל הלכו אחריו, כי כלם היו אנשי המשפחה שלו, כי היו לו אחיות ואחים וזרע מרעים שלו, עד שנעשה מהם קבוץ הנ"ל, שהלכו אחריו ונשאו אותו.

והוא הקפיד מאד על כבודו, כי היה כעסן גדול וכועס בכל פעם עליהם בקפידות גדולות, וצוה

ושאל אותו הבעל-תפלה: מה מעשיכם ואיך נתתברתם עם הגבור הזה? השיב לו. (הינו אחד מהגבורים הנ"ל השיב להבעל-תפלה)

מעשה שהיה, כך היה. היות שנמצא כתוב בספרי דברי-הימים שלהם (שקורין קראויניקיש), איך שהיה רוח סערה גדולה בעולם, והרוח סערה הפך את כל העולם כלו, שהפך מים ליבשה ומיבשה לים, וממדבר ישוב וכו', ובלבל את כל העולם כלו, ואחר הרעש והבלבול שנתבלבלו כל העולם, ישבו עצמן בני העולם לעשות להם מלך.

וחקרו מי ראוי לעשותו מלך עליהם, וחקרו ואמרו. באשר שעקר הוא התכלית, על-כן מי שהוא משתדל ביותר בהתכלית, הוא ראוי להיות מלך. והתחילו לחקר מהו התכלית, והיה ביניהם פתות פתות.

פת אחת אמרו, שעקר התכלית הוא כבוד, כי אנו רואים, שהכבוד הוא העקר אצל העולם, כי כשאין נותנין לאדם כבודו, דהינו שמדברים לו איזה דבור כנגד כבודו, יש לו שפיכות-דמים, פי העקר הוא הכבוד אצל כל העולם, ואפלו לאחר מיתה מקפידים לתן להמת כבודו, לקברו בכבוד וכיוצא. (ואומרים לו, שכל מה שעושין, הכל עושין לה בשביל כבודו) אף-על-פי שאחר מיתה אין שיהי ממון ושום תאוה אצל המת, אף-על-פי-כן על כבוד המת מקפידים. נמצא שהכבוד הוא העקר התכלית.

בְּכֹל פְּעַם שֶׁיִּנְשְׂאוּ אוֹתוֹ אַנְשִׁים אַחֲרַיִם וְכַעַס בְּכֹל פְּעַם עֲלֵיהֶם.

נִמְצָא שֶׁזֶה הַבְּעֻטְלִיר הִזְקֵן הוּא אִישׁ מְכַבֵּד גָּדוֹל, שֵׁישׁ לוֹ כְּבוֹד כְּזֶה. וְגַם רוֹדֵף אַחַר הַכְּבוֹד, כִּי הוּא מְקַפֵּיד כָּל־כֶּף עַל כְּבוֹדוֹ כַּנִּל.

עַל־כֵּן הוֹטֵב בְּעֵינַי הַפֶּת הַזֹּאת הַבְּעֻטְלִיר הַזֶּה וְקִבְּלוּ אוֹתוֹ לְמַלְךְ. וְלִהְיוֹת גַּם אַרְץ גּוֹרְמֵת, כִּי יֵשׁ אַרְץ שֶׁגּוֹרְמֵת וּמְסַגֵּלֶת לְכְבוֹד, וְכֵן יֵשׁ אַרְץ גּוֹרְמֵת לְמַדָּה אַחֲרֵת, עַל־כֵּן אֵלוֹ הַפֶּת (שֶׁחֲקְרוּ לְעֶצְמָם שְׁעַקֵּר הַתְּכֵלִית הוּא כְבוֹד) בִּקְשׁוּ אַרְץ גּוֹרְמֵת לְכְבוֹד, וּמִצְּאוּ מְדִינָה שֶׁמְסַגֵּלֶת לָזֶה וַיֵּשְׁבוּ שָׁם.

פֶּת אַחֲרֵת אָמְרוּ, שֶׁאֵין הַכְּבוֹד עַקֵּר הַתְּכֵלִית, וְחֲקְרוּ שְׁעַקֵּר הַתְּכֵלִית הוּא רִצִּיחָה. כִּי אָנוּ רוֹאִים שְׁכָל הַדְּבָרִים נְכָלִים וְנִפְסָדִים, וְכָל מֵה שֵׁישׁ בְּעוֹלָם, עֲשׂוּבִים וְצִמְחִים וּבְנֵי־אָדָם וְכָל מֵה שֵׁישׁ בְּעוֹלָם, הַכֹּל צָרִיךְ לָבוֹא לְכִלְיוֹן וְהַפְּסֵד, נִמְצָא שֶׁתְּכֵלִית הַכֹּל הוּא הַכִּלְיוֹן וְהַפְּסֵד, עַל־כֵּן הָרוֹצֵחַ, שֶׁהוּא הוֹרֵג וּמְכַלֶּה בְנֵי־אָדָם, נִמְצָא שֶׁהוּא מְרַבֵּה לְהַבִּיא אֶת הָעוֹלָם אֶל הַתְּכֵלִית, עַל־כֵּן נִסְכַּם בֵּינֵיהֶם שֶׁהַתְּכֵלִית הוּא רִצִּיחָה. וּבִקְשׁוּ אֵיזָה אִישׁ שִׁיְהִיָּה רוֹצֵחַ וְכַעֲסָן וּבַעַל־קִנְיָה בְּיוֹתֵר, כִּי אִישׁ כְּזֶה הוּא קְרוֹב יוֹתֵר אֶל הַתְּכֵלִית (לְפִי דַעְתָּם הַנְּבוֹכָה), וְהוּא רָאוּי לְהִיּוֹת מַלְךְ. וְהִלְכוּ לְבַקֵּשׁ, וְשָׁמְעוּ קוֹל צְעָקָה. וְשָׁאֲלוּ: מֵהוּ קוֹל הַצְּעָקָה הַזֹּאת. וְהִשִּׁיבוּ לָהֶם, שֶׁקוֹל הַצְּעָקָה הַזֶּה, הִיּוֹת שֶׁאֶחָד שָׁחַט אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ. עָנּוּ וְאָמְרוּ: וְכִי יֵשׁ רוֹצֵחַ אֲבִיר־לֵב וְכַעֲסָן יוֹתֵר מִזֶּה שִׁיְהַרֵּג אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, הָאִישׁ הַזֶּה הִשִּׁיג אֶת הַתְּכֵלִית. וְהוֹטֵב בְּעֵינֵיהֶם,

וְקִבְּלוּ אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם לְמַלְךְ. וּבִקְשׁוּ לָהֶם אַרְץ גּוֹרְמֵת לְרִצִּיחָה, וּבִחְרוּ לָהֶם בְּמִקּוֹם הָרִים וּגְבְּעוֹת שֶׁהוּא מְקוֹם הָרוֹצְחִים, וְהִלְכוּ לָשֵׁם וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עִם מַלְכָּם.

פֶּת אַחֲרֵת אָמְרוּ, שֶׁרָאוּי לְמַלְךְ מִי שֵׁישׁ לוֹ שְׁפַע מְזוֹנוֹת הַרְבֵּה, וְאֵינוֹ נִזְוֵן מִמְּזוֹנוֹת שֶׁל שְׂאֵר בְּנֵי־אָדָם, רַק מִמְּזוֹנוֹת דְּקִיָּם (כְּגוֹן חֶלֶב, כֶּדִי שְׁלֵא יִתְגַּשֵּׁם שְׁכָלוֹ), וְאִישׁ כְּזֶה רָאוּי לְמַלְךְ. אֲךָ לֹא מִצְּאוּ תַכְּרָף אִישׁ כְּזֶה שְׁלֵא יִהְיֶה נִזְוֵן מִמְּזוֹנוֹת שֶׁל שְׂאֵר בְּנֵי־אָדָם, וּבִחְרוּ לָהֶם לְפִי שְׁעָה אִישׁ עֲשִׂיר שֵׁישׁ לוֹ שְׁפַע מְזוֹנוֹת הַרְבֵּה, עַד אֲשֶׁר יִמְצְאוּ אִישׁ כְּרִצּוֹנָם, דִּהְיִנוּ שְׁלֵא יִהְיֶה נִזְוֵן וְכוּ' כַּנִּל,

וּלְפִי שְׁעָה עָשׂוּ אֶת הָעֲשִׂיר לְמַלְךְ, עַד אֲשֶׁר יִמְצְאוּ אִישׁ כַּנִּל, אֲזִי יֵרֵד הָעֲשִׂיר מִן הַמְּלוּכָה. וַיִּקְבְּלוּ אֶת אוֹתוֹ הָאִישׁ לְמַלְךְ. וּבִחְרוּ לָהֶם אַרְץ גּוֹרְמֵת לָזֶה, וְהִלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם.

פֶּת אַחֲרֵת אָמְרוּ, שִׁיפֶת־תֹּאֵר רָאוּיָה לְמַלְךְ, כִּי עַקֵּר הַתְּכֵלִית שִׁיְהִיָּה הָעוֹלָם מִיִּשְׁבֵּי, כִּי לָזֶה נִבְרָא הָעוֹלָם, וּמֵאַחַר שֶׁהִיפֶת־תֹּאֵר מְעוֹרֶרֶת תֹּאֲוָה זוֹ לְיִשׁוּב הָעוֹלָם, נִמְצָא שֶׁהִיא מְבִיאָה אֶל הַתְּכֵלִית, עַל־כֵּן יִפֹּת תֹּאֵר רָאוּיָה לְמַלְךְ. וּבִחְרוּ לָהֶם יִפֶּת־תֹּאֵר וּמַלְכָּה עֲלֵיהֶם, וּבִקְשׁוּ לָהֶם אַרְץ גּוֹרְמֵת לָזֶה, וְהִלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם.

שאלות לחידודא

בחן 38א:

מעשה י"ב מבעל תפילה (7)

- אחד ששחט את בניו
- אחד ששחט את אביו ואת אמו
- ה. את מי מצאו ראוי למלך הכת שבחרו מלך שאוכל רק מזונות דקים?
- מצאו אחד שאוכל רק מזונות דקים
- לא מצאו, ובחרו בינתיים עשיר למלך
- לא מצאו להם מלך
- ו. את מי לקחו למלך, הכת שאמרו שהתכלית היא שיהיה העולם מיושב?
- אחד שהיה לו הרבה בנים
- אחד שהיה לו הרבה נשים
- יפת תואר
- ז. האם למדת את המעשה השבוע?
 כן
 לא
 חלק

- א. למה התחילו כת אחד לחקור שהתכלית בעולם הוא כבוד, אחרי הרוח סערה?
 כי כך קבלו בקבלה
- כי רואים שהכבוד הוא עיקר אצל העולם
- שתי התשובות נכונות
- ב. איזה מלך מצאו שראוי להיות להם למלך?
 זקן אחד (בעטלער) עור ועקס ואלם, שהקפיד מאוד על כבודו
- זקן אחד בעל בשר שדוחף את כולם
- איש צעיר שכל היום מדבר על כבודו
- ג. למה אמרו הכת השני' שהתכלית היא רציחה?
 כי מי שרוצח אנשים הרבה, יש לו כבוד
- כי כל הדברים נכלין ונפסדין, והרוצח מכלה בני אדם
- שתי התשובות נכונות
- ד. איזה מלך מצאו שראוי להיות להם למלך?
 אחד שרוצח הרבה אנשים

בעומק המעשה

ובקשו להם ארץ גורמת לזה, באיזה מן הכתות מפרט רבינו איזה סוג ארץ גורמת להנהגה של הכת?

תציין בכל אלו מארבע הלשונות על איזה כת כתב רבינו
 ובחרו להם ארץ גורמת לזה
 ובקשו להם ארץ גורמת לזה
 ובקשו להם ארץ גורמת ל...
 על-כן אלו הכת בקשו ארץ גורמת ...

תשובות על המבחן של שבוע שעבר

את מי החזיקו אנשי מדינה של עשירות שלא יצא מהם - את הבעל תפילה, ואין בכל זאת בסוף יצא מהם? - כי הלך לדבר עם אנשי הגבור

דעם רבינים
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com